วงจรชนิดหลายแผ่น

ในบทนี้ท่านจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับ

- วงจรชนิดหลายแผ่น
- โครงสร้างของวงจรชนิดหลายแผ่น
- การสร้างวงจรชนิดหลายแผ่น
- การเชื่อมต่อระหว่างวงจร
- ขอบเขตการเชื่อมต่อเน็ท

วงจรชนิดหลายแผ่น

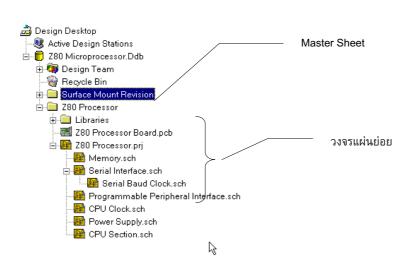
เมื่อวงจรมีความซับซ้อนมากขึ้น อุปกรณ์มีจำนวนมากจนไม่สามารถบรรจุได้หมดภายในหน้ากระดาษ แผ่นเดียว โปรเทลได้สร้างเครื่องมือสำหรับจัดการ โดยสามารถเพิ่มจำนวนหน้าวงจรและนำหน้าต่างๆมา เชื่อมต่อผ่านทางพอร์ต(Port) กับสัญลักษณ์ชีต(Sheet Symbol) สร้างเป็นวงจรเสมือนชิ้นเดียวกัน ซึ่ง สามารถนำไปทำรายการเน็ท(Net List) เพื่อส่งต่อไปทำ PCB ต่อไป

นอกจากนี้ข้อดีของวงจรหลายแผ่นคือสามารถแบ่งกันทำงานระหว่างนักออกแบบในทีม เช่นคน ที่หนึ่งออกแบบวงจรหลัก คนที่สองออกแบบพาวเวอร์ซัพพลาย ต่างออกแบบเฉพาะส่วนของตน เมื่อ ออกแบบเสร็จสามารถนำมารวมกันโดยระหว่างทำงานแต่ละคนใช้ Design Database เดียวกันผ่านทาง เน็ทเวิร์ก ซึ่งทำให้การจัดการโครงการขนาดใหญ่เป็นไปได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้น

โปรเทลสนับสนุนการใช้งานทั้งการออกแบบจากบนลงสู่ล่างคือกำหนดหน้าที่และความสัมพันธ์ ระหว่างแต่ละหน่วยก่อน จากนั้นจึงเริ่มแบ่งงาน ออกแบบแต่ละหน่วย เมื่อเสร็จจึงนำมารวมกัน สำหรับ จากล่างลงสู่บน คือออกแบบแต่ละหน่วยย่อยเสร็จมาก่อน แล้วจึงนำมาประกอบเป็นโครงการใหญ่

โครงสร้างของวงจรชนิดหลายแผ่น

โครงสร้างของวงจรชนิดหลายแผ่นจะเริ่มต้นจากวงจรแผ่นหลัก (Master Sheet) และวงจรย่อยแยกกัน อยู่ในแต่ละแผ่นวงจร เมื่อมองดูใน Design Windows จะเห็นโครงสร้างเป็นลำดับชั้นคือเริ่มจากวงจร หลัก(Master Sheet) และลดหลั่นไปเป็นวงจรย่อยแต่ละวงจรย่อยอาจจะมีวงจรย่อยช้อนอีกชั้นได้เช่นกัน

การเปิดวงจรทำได้
เช่นเดิมคือคลิกที่ชื่อ
วงจรที่ต้องการ จะ
เห็นวงจรปรากฏที่
Design Windows ทัน
ที หากต้องการเปิดวง
จรทั้งหมดภายในคำ
สั่งเดียวใช้คำสั่ง
File>>Open Full
Project โปรเทลจะ
วิเคราะห์ความเชื่อม
โยงระหว่างวงจรแผ่น
ต่างๆและเปิดไฟล์ที่
ถูกต้องขึ้นมาทั้งหมด

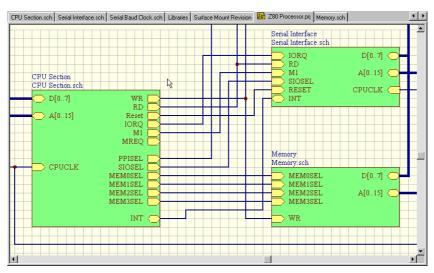
ความซับซ้อนของการจัดเรียงและการเชื่อมต่อของ Net จากวงจรย่อยกับวงจรหลักมีได้หลาย วิธี ดังจะได้กล่าวถึงในหัวข้อต่อไป

การสร้างวงจรชนิดหลายแผ่น

การสร้างวงจรชนิดหลายแผ่นจะต้องสร้าง Master Sheet หรือวงจรแผ่นหลักเพื่อใช้เป็นที่สำหรับรวบรวม วงจรย่อยเข้าด้วยกัน การสร้างวงจรแผ่นหลักสร้างได้สองวิธีคือ

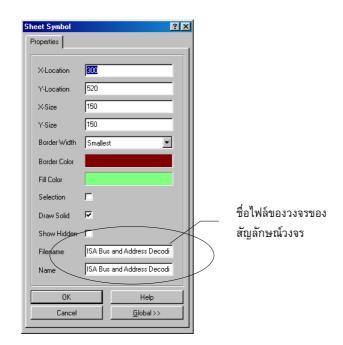
การสร้างวงจรจากสัญลักษณ์ชีต(Sheet Symbol)

คือวิธีจากบนสู่ล่าง การออกแบบเริ่มจากกำหนดความต้องการของแต่ละหน่วย จากนั้นลงมือออกแบบแต่ ละหน่วยย่อย เมื่อสำเร็จจึงนำหน่วยย่อยมาเชื่อมต่อกัน เช่นต้องการออกแบบระบบไมโครโพรเซสเซอร์ ซึ่งทั้งระบบประกอบด้วยวงจร 3 ส่วนใหญ่ ๆคือ 1) ส่วนไมโครโพรเซสเซอร์ 2) ส่วนหน่วยความจำและ 3) ส่วนพาวเวอร์ซัพพลาย เริ่มต้นโดยสร้างบล็อกว่างๆ กำหนดชื่อแต่ละบล็อก กำหนดสัญญาณที่บล็อก เชื่อมแต่ละบล็อกเข้าด้วยกัน เมื่อตรวจสอบการออกแบบในระดับบนสุด ได้รายละเอียดแต่ละบล็อกตาม ต้องการ จึงออกแบบวงจรภายในบล็อกภายหลัง

รูปที่ 5—1 แสดงการเชื่อมต่อในวงจรแผ่นหลัก

การกำหนดบล็อกใช้คำสั่ง Place>>Sheet Symbol [P,S] เพื่อสร้างสัญลักษณ์ชีตขึ้นมาก่อน กำหนดขนาดโดยคลิกหนึ่งครั้งกำหนดมุมแรก เลื่อนเมาส์ไปเพื่อเลือกมุมที่ 2 ขนาดและตำแหน่งจะ เปลี่ยนตามเมาส์ เลือกตำแหน่งที่ต้องการ ขณะยังไม่กำหนดตำแหน่งบล็อกที่แน่นอน กดคีย์ TAB จะ

กำหนดคุณสมบัติเช่น File Name สำหรับระบุชื่อไฟล์ของวงจรภายใต้ สัญลักษณ์ชีต Name คือชื่อของ สัญลักษณ์ชีต ไม่มีความหมายต่อ Net List อย่างใด กำหนดเพื่อใช้เป็น ชื่อเรียกเท่านั้น

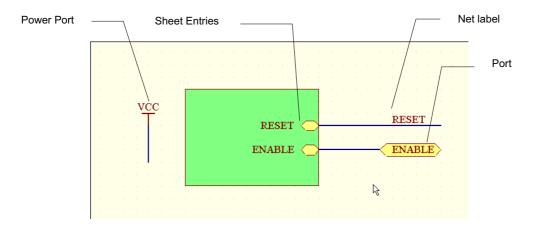
แต่ละสัญลักษณ์ชีต สามารถกำหนดขาและชื่อขา สำหรับเชื่อมสัญญาณ(Wire) การ สร้างใช้คำสั่ง Place>>Add Sheet Entry [P,A] จากนั้นเลื่อนขาไปวาง ในดำแหน่งที่ต้องการ หากต้องการ เปลี่ยนชื่อขา ทำได้โดยเรียกคุณ สมบัติ(กดคีย์ TAB) และเข้าไป เปลี่ยนในช่อง Pin Name เมื่อสร้างสัญลักษณ์ชีตเรียบร้อย ขั้นต่อไปคือสร้างวงจรจากแต่ละสัญลักษณ์ ใช้คำสั่ง Design>>Create Sheet From Symbol [D,S] เลื่อนไปคลิกสัญลักษณ์ชีตที่ต้องการ โปรเทลจะสร้างวง จรแผ่นใหม่ขึ้น มีชื่อเดียวกับที่กำหนดไว้ในช่อง Name ของแต่ละสัญลักษณ์

การสร้างวงจรจากแผ่นวงจร(Circuit Sheet)

คือวิธีจากล่างสู่บน คือออกแบบแต่ละหน่วยย่อยแล้วนำมารวมบนวงจรแผ่นหลัก ก่อนเริ่มต้นต้องมีวงจร ย่อยสร้างเสร็จไว้แล้ว จากนั้นใช้คำสั่ง **Design>>Create Symbol From Sheet [D,Y]** เมื่อเรียกคำสั่ง แล้ว ซอฟต์แวร์จะถามชื่อวงจรโดยแสดงไดอะล็อกบ็อกซ์รายชื่อขึ้นมาให้เลือก เมื่อเลือกเสร็จโปรเทลจะ สร้างบล็อกสี่เหลี่ยมมีชื่อขา(Sheet Entry) ตรงกับพอร์ต(Port)จากวงจรที่นำมาสร้างโดยมีทิศทางกลับกัน

ขอบของบล็อกมีสัญลักษณ์ Sheet Entry ผู้ออกแบบสามารถเลือกต่อแต่ละบล็อกเข้าหากัน อย่างไรได้อิสระ จะเชื่อมหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ดูในหัวข้อถัดไปเรื่องขอบเขตของการกำหนดชื่อสัญญาณ การเลื่อนไปมาระหว่างลำดับชั้นของวงจร (Navigation)

การเลื่อนไปมาระหว่างวงจรหลักและวงจรย่อยทำได้โดยคลิกชื่อวงจรบน Design Manager หรือใช้คำสั่ง Tools>>Up/Down Hierarchy เมื่อเรียกคำสั่งแล้วจะเห็นเคอร์เซอร์เปลี่ยนไป เลื่อนไปคลิกที่สัญลักษณ์ ชีตจะเห็นวงจรที่เกี่ยวข้องปรากฏขึ้นมาทันที ทำนองเดียวกันภายในแผ่นวงจรหากเลื่อนไปคลิกที่พอร์ต ซึ่งต่อไปที่วงจรแผ่นอื่นๆ จะทำให้วงจรแผ่นนั้นปรากฏขึ้นมาเช่นกัน

การเชื่อมต่อระหว่างวงจร

การเชื่อมต่อทางไฟฟ้าระหว่างอุปกรณ์ต่างๆในวงจร กำหนดด้วย Net หรือ Wire แต่ละ Net สามารถ กำหนดชื่อเพื่อให้ชอฟต์แวร์เชื่อมชื่อเหมือนกันเข้าหากัน แต่หากต่อ Net ถึงกันโดยตรง กรณีนี้ไม่จำเป็น ต้องกำหนดชื่อ Net การเชื่อมต่อทั้งหมดมีวิธีโดยสรุปคือ Net Label การกำหนดชื่อเน็ท(Net Label) จะทำให้สัญญาณที่มี Net Label

ชื่อเดียวกันภายในชีตเดียวกันต่อถึงกัน และอาจจะต่อระหว่างชีตได้ ด้วย ขึ้นกับกำหนดทางเลือก เราจะใส่ Net Label เข้ากับขา

อุปกรณ์(Pin), บัส(Bus) และ ไวร์(Wire)

Port พอร์ตคือช่องต่อ พอร์ตสามารถกำหนดให้เชื่อมกับพอร์ตชื่อเดียว

กันในชีตเดียวกัน หรือระหว่างชีตในระนาบ(ระดับ)เดียวกัน หรือใช้ ต่อกับสัญลักษณ์ชีต(Sheet Symbol) ของชีตที่อยู่เหนือขึ้นไป(ต่าง

ระดับกัน)

Sheet Entry ทางต่อสัญญาณของสัญลักษณ์ชีต(Sheet Symbol) ใช้สำหรับเป็น

ช่องต่อของพอร์ตจากวงจรภายใต้สัญลักษณ์ชีต

Power Port ช่องต่อของแหล่งจ่ายไฟ มีคุณสมบัติพิเศษคือจะเชื่อมเข้าหาพอร์ต

ที่มีชื่อเดียวกันทั้งโครงการไม่ว่าจะมีจำนวนแผ่นวงจรเท่าใด

ขอบเขตการเชื่อมต่อเน็ท

การกำหนดขอบเขตการเชื่อมต่อเน็ท(Net Identifier Scope) คือเลือกวิธีให้โปรเทลแปรความหมายของ สัญลักษณ์เชื่อมต่อวงจร ซึ่งเป็นได้ทั้งโลคอล(Local), โกลบอล (Global) หรือระหว่าง Sheet Entry กับ พอร์ต ความหมายของโลคอลคือ Net Label ชื่อเหมือนกัน อยู่ภายในชีตเดียวกันจะเชื่อมถึงกัน แต่ ระหว่างชีต จะต่อไม่ถึงกันถึง แม้จะใช้ชื่อเดียวกันก็ตาม ส่วนโกลบอลหมายถึง Net Label ชื่อเหมือนกัน จะต่อถึงกันหมดไม่ว่าจะอยู่ที่ชีดใดก็ตาม สำหรับ Sheet Entry กับ Port หมายถึงเชื่อมต่อระหว่าง Port ในแผ่นวงจรใต้ Sheet Symbol (กรอบในวงจรหลักซึ่งใช้แทนวงจรย่อย) จะต่อตรงตามชื่อเท่านั้น

ของเขตการเชื่อมต่อจะกำหนดระหว่างใช้คำสั่ง Design>>Create Netlist และ Tools>>DRC การเลือกขอบเขตการเชื่อมต่อ มีความสำคัญมากเพราะการเปลี่ยนวิธีระหว่างออกแบบทำให้ความหมาย การเชื่อมต่อผิดไป

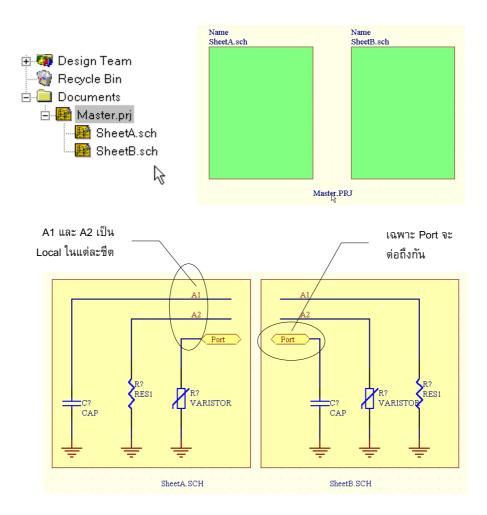
แบบที่ 1 ชนิด Global Ports

รูปแบบแรกคือชนิดแบนราบ(Flat) แบ่งออกเป็นสองระดับเท่านั้นคือวงจรหลักและวงจรย่อย แต่ละวงจรย่อยสร้างบนชีตของตนเอง จุดใดต้องการให้เชื่อมต่อถึงวงจรอื่นจะต่อผ่านพอร์ต(Port) สำหรับ Net Label จะรับรู้เฉพาะบนชีตเดียวกันเท่านั้น(เป็น Local) บนวงจรหลักจะใช้สัญลักษณ์ชีต(Sheet Symbol) เป็นตัวแทนวงจรย่อย แต่ละสัญลักษณ์ไม่จำเป็นต้องต่อสัญญาณใดเข้าหากัน เพราะพอร์ตเป็นโกลบอลคือรับรู้และเชื่อมถึงกันทั้งหมด ชนิดที่ 1 คือการแบ่งวงจรที่ไม่สามารถใส่ได้หมดในชีตเดียวออกเป็นแผ่นย่อยๆดังนั้นจึงสามารถเพิ่มชีตย่อยได้มากเท่าที่ต้องการสำหรับโครงการขนาดใหญ่มีจำนวนชีตมากจะมีจำนวนพอร์ตมากตามไปด้วยจะตรวจสอบแต่ละพอร์ตเชื่อมชีตใดบ้างได้ยากเมื่อต้องการให้ซอฟต์แวร์แสดงตำแหน่งอ้างอิงของพอร์ตใช้คำสั่ง Reports>>Add Port Reference ซอฟต์แวร์จะเพิ่มชื่อชีตและ

คู่มือ Protel99

เพิ่มตำแหน่งในบล็อกของชีตตามท้ายชื่อพอร์ต หากไม่ต้องการชื่ออ้างอิงยกเลิกได้ด้วยคำสั่ง Report>> Remove Port Reference

การเลือกกำหนดขอบเขตการเชื่อมต่อเน็ท(Net Identifier Scope) ระหว่างสร้าง Netlist และ ERC เลือก **Only Ports Global**

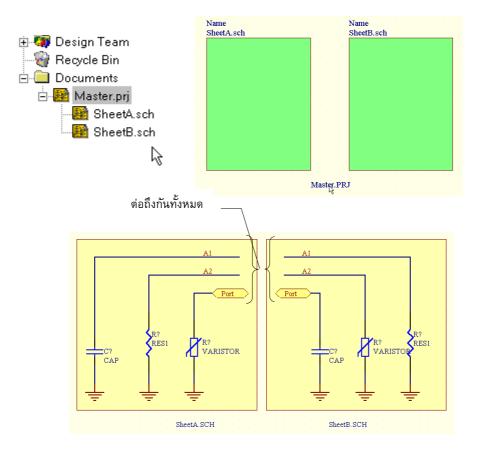

จากรูปโครงสร้างประกอบด้วยวงจรหลักคือ Master.PRJ มีวงจรย่อยสร้างด้วย Sheet Symbol คือ SheetA และ SheetB ตามโครงสร้างต้นไม้ใน Design Manager แต่ละวงจรย่อยจะใช้พอร์ตเพื่อเชื่อม ระหว่างชีตด้วยกัน ในวงจรหลักไม่จำเป็นต้องเชื่อมระหว่าง Sheet Entry เพราะพอร์ตเป็นโกลบอล ส่วน Net Label ในชีตย่อยจะต่อไม่ถึงกันเพราะเป็นโลคอลในแต่ละชีต ขอบเขตของเน็ท (Net Identifier Scope) ต้องเลือกเป็น Only Ports Global

แบบที่ 2 ชนิด Global Ports และ Net Label

คือชนิดที่ง่ายที่สุด ทุกๆ Net Label และพอร์ตเป็นที่รับรู้ไปทั่วทั้งโครงการ Net และพอร์ตที่มีชื่อเดียวกัน จะถูกนำมารวมกันไม่ว่าจะอยู่ที่วงจรแผ่นใดก็ตาม

การเลือกกำหนด Net Identifier Scope ระหว่างสร้าง Netlist และ ERC เลือก **Net Labels** and **Ports Global**

จากรูปโครงสร้างประกอบด้วยวงจรหลักคือ Master.PRJ มีวงจรย่อยสร้างด้วย Sheet Symbol คือ SheetA และ SheetB ตามโครงสร้างต้นไม้ใน Design Manager แต่ละวงจรย่อยจะใช้ Port และ Net Label เพื่อเชื่อมต่อระหว่างชีต เพราะทั้งสองเป็นโกลบอล ในวงจรหลักไม่จำเป็นต้องเชื่อมระหว่าง Sheet Entry ขอบเขตของ Net (Net Identifier Scope) ต้องเลือกเป็น **Net Label and Ports Global**

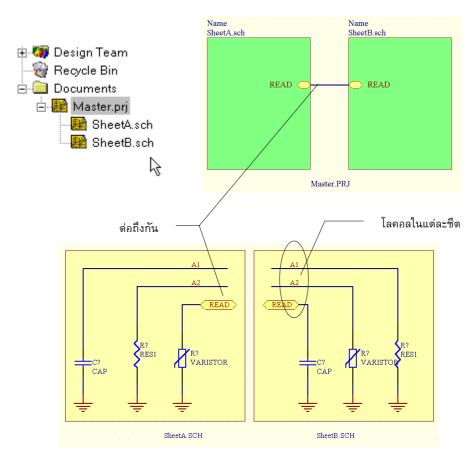
แบบที่ 3 ชนิดลำดับชั้นอย่างง่าย

ลำดับชั้นอย่างง่ายประกอบด้วยแผ่นวงจรหลัก มีสัญลักษณ์ชีต(Sheet Symbol) เป็นตัวแทนของวงจร ย่อยซึ่งอยู่ใต้วงจรหลักลงไปด้านล่าง ที่สัญลักษณ์ชีตมีทางเข้าของชีต(Sheet Entry)ซึ่งชื่อจะตรงกับชื่อ

คู่มือ Protel99

พอร์ตของวงจรใต้ล่าง สำหรับระดับวงจรหลักจำเป็นต้องเชื่อมสัญญาณทางเข้าชีต(Sheet Entry)เข้าหา กัน เหมือนเป็นขาอุปกรณ์ ลำดับชั้นเช่นนี้ไม่จำกัดเพียงสองระดับ สามารถเพิ่มระดับย่อยในระดับย่อยได้ ตามต้องการ แบบที่ 3 เป็นชนิดที่เหมาะสมกับการออกแบบวงจรชนิดลำดับชั้นมากที่สุด

การเลือกกำหนดขอบเขตการเชื่อมต่อเน็ท(Net Identifier Scope) ระหว่างสร้าง Netlist และ ERC เลือก Sheet Symbol/Port Connection

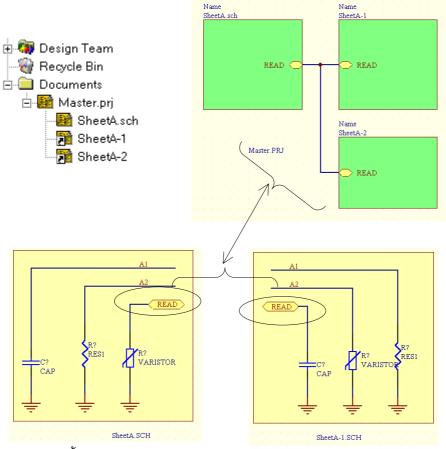

จากรูปโครงสร้างประกอบด้วยวงจรหลักคือ Master.PRJ มีวงจรย่อยสร้างด้วย Sheet Symbol คือ SheetA และ SheetB ตามโครงสร้างต้นไม้ใน Design Manager แต่ละ Sheet Entry บน Sheet Symbol จะต่อเข้ากับ Port ของวงจรใต้ล่าง ในระดับบนต้องเชื่อมด้วย Wire ระหว่าง Sheet Entry มอง Sheet Symbol เหมือนเป็น IC หรืออุปกรณ์ตัวหนึ่ง การเชื่อมระหว่าง Sheet Entry อาจเชื่อมชื่อที่ต่างกัน ได้ กรณีนี้ต้องเลือก Net Identifier Scope เป็น Sheet Symbols/Ports Connection

แบบที่ 4 ชนิดลำดับชั้นซับซ้อน

ลำดับชั้นชนิดซับซ้อน ประกอบด้วยวงจรหลักและวงจรย่อย แต่มีการอ้างถึงวงจรย่อยจากวงจรหลักมาก กว่าหนึ่งครั้ง เช่นการออกแบบบอร์ดในดู้สาขาโทรศัพท์ 8 คู่สาย ไม่จำเป็นต้องใส่วงจร 8 ครั้ง เพียงแต่ สร้างวงจรขึ้น 1 ชีต จากนั้นเรียกใช้ในวงจรย่อยผ่านทางสัญลักษณ์ชีต (Sheet Symbol) 8 ครั้ง การ เชื่อมต่อในระดับวงจรหลักทำเช่นเดียวกับแบบที่ 3 เมื่อถึงขั้นตอนการสร้างรายชื่อเน็ท(Net List) จำเป็น ต้องให้ชอฟต์แวร์กระจายวงจรทั้งหมดออกเป็นระนาบอย่างกว้างก่อน(Flatten) ใช้คำสั่ง Tools>> Complex To Simple คำสั่งจะทำซ้ำชีตที่เรียกใช้หลายครั้งให้เป็นวงจรจริงๆ และจำเป็นต้องทำ Annotation ใหม่(การกำหนด Reference Designator) เพื่อไม่ให้อุปกรณ์มีชื่อซ้ำกัน

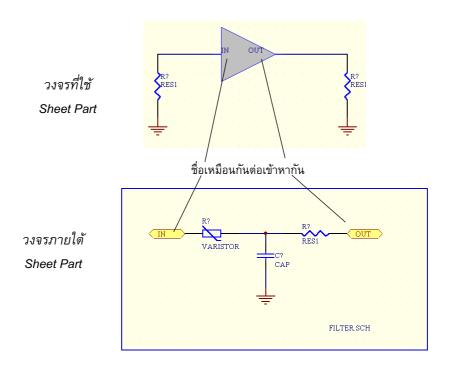
การเลือกกำหนด Net Identifier Scope ระหว่างสร้าง Netlist และ ERC เลือก **Sheet Symbol/Port Connection**

จากรูปคือวงจรลำดับชั้นชนิดซับซ้อน ในวงจรหลัก Master.PRJ ประกอบด้วย Sheet Symbol 3 ชุดคือ SheetA, SheetA-1 และ SheetA-2 โดยที่ SheetA-1 และ SheetA-2 นั้นเป็นวงจรเดียวกันแต่ใช้ 2 ครั้ง ดังนั้นชื่อ SheetA-1 และ SheetA-2 ใน Properties ของ Sheet Symbol จะระบุเป็น Shortcut (ตัวชี้ไปที่ ไฟล์–เหมือนกับใน Windows Explorer ของ Win95/98) (ดูรูปโครงสร้างใน Design Manager ประกอบ) การเชื่อมต่อระหว่าง Sheet Symbol และชีตจะผ่านพอร์ต ในระดับบนจำเป็นต้อง Wire เข้าหากัน เมื่อสั่ง ให้ Flatten ซอฟต์แวร์จะทำซ้ำวงจรที่ใช้หลายครั้ง ต้องกำหนด Ref. Des ใหม่ และต้องเลือก Net Identifier Scope เป็น Sheet Symbol/Port Connection

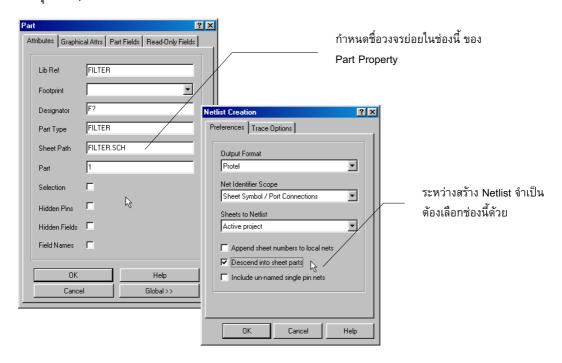
แบบที่ 5 การใช้ Sheet Part

คือรูปแบบพิเศษ ที่ต้องการสร้างวงจรลำดับชั้นด้วยอุปกรณ์จากไลบรารีและต้องการระบุวงจรที่ซ่อนอยู่ ใต้อุปกรณ์โดยละเอียด โดยทั่วไปเราจะตัดตอนระหว่างวงจรภายในอุปกรณ์ออกจากวงจรที่ออกแบบ เรา จะสนใจเฉพาะการทำงานและอินเตอร์เฟซที่แต่ละขา IC เท่านั้น แต่ในกรณีต้องการจำลองการทำงานวง จรโดยไม่มีโมเดลของอุปกรณ์จริง ดังนั้นแก้ไขโดยระบุวงจรที่ซ่อนอยู่ภายใต้อุปกรณ์นั้นแทน การใช้งาน อีกตัวอย่างเช่นต้องการระบุสัญลักษณ์ชีตเป็นรูปร่างอุปกรณ์ซึ่งมีรูปร่างได้อิสระแทนที่จะเป็นรูปสี่เหลี่ยม ตาม Sheet Symbol

จากรูปบนคือวงจรซึ่งสร้างโดยเลือกใช้ Part และมีวงจรซ่อนอยู่ใน Part ในรูปด้านล่าง ที่ขาของ Sheet Part จะต้องตรงกับชื่อ Port การกำหนดชื่อชีตใส่ได้ขณะแก้ไขคุณสมบัติ Part หรือระหว่างสร้าง Part ใน Part Editor

การเลือกกำหนด Net Identifier Scope ระหว่างสร้าง Netlist และ ERC เลือก **Sheet Symbol/Port Connection** และต้องกำหนดช่อง **Descend into sheet Part** (คือวิ่งลงไปในวงจรย่อย ของอุปกรณ์)

สรุป

การสร้างวงจรชนิดซับซ้อนประกอบด้วยวงจรหลาย ๆแผ่นมีทางเลือกต่าง ๆ ได้มาก เช่นชนิดระนาบแบน ซึ่งทุก ๆ Port และ Net Label ต่อถึงกันหมด วิธีนี้เหมาะสมกับจำนวนวงจรไม่มากนัก เพราะยากต่อการ ตรวจสอบว่า Net ใดเชื่อมถึงกันเพราะชื่อซ้ำกันโดยไม่ตั้งใจหรือไม่ วิธีที่ซับซ้อนขึ้นคือเลือกให้แต่ละวงจร ย่อยเชื่อมผ่านทาง Port แทน และ Net Label ที่กำหนดในแต่ละ Sheet จะเป็น Local หรือรับรู้เฉพาะใน วงจรนั้น หากมีสองวงจรที่ใช้ชื่อเดียวกันจะไม่เชื่อมเข้าหากัน การเลือกวิธีใดแล้วแต่ความเหมาะสม แต่ จำเป็นต้องตัดสินใจเลือกก่อนเริ่มสร้างวงจร